

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/ 25

T.C.
ANKARA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
29. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/257
Karar No. 2023/165
Tarihi: 23.01.2023

- TOPLU EYLEM NEDENİYLE İŞTEN ÇIKARTILAN BİR KISIM İŞÇİNİN TEKRAR İŞE ALINMASI
- FESİHTE EŞİT İŞLEM BORCUNA AYKIRILIK NEDENİYLE KIDEM İHBAR TAZMİNATINA KARAR VERİLMESİ
- KIDEM İHBAR TAZMİNATI KESİNLEŞEN DAVA SENDİKAL NEDENİN FESİH SEBEBİ OLARAK GÖSTERİLMEMESİ
- SENDİKAL TAZMİNAT TALEP EDİLEMEYECEĞİ

ÖZETİ: Kesinleşen karar gerekçesinde; feshin haksızlığının -işverenin toplu eyleme karışan işçilerden bir kısmını işe geri almış olmasından dolayı eşit işlem borcuna aykırı davranmasından kaynaklandığının belirtildiği, fesih sebebinin kesinleşmiş mahkeme kararı ile sabit hale geldiği ve sendikal fesih hususunun kesinleşen kararda fesih sebebi olarak değerlendirilmediği görülmekle, yaşanan olaylar nedeniyle kamu davası açılmış olup feshin sendikal nedene dayanmadığı anlaşılınca, davacının sendikal tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekirken kabulü yönünde hüküm kurulması hatalı bulunmuş olup, sair istinaf sebeplerinin -davanın reddine ilişkin kurulacak yeni hüküm nedeniyle incelenmesine gerek kalmamıştır.

DAVA: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının davalıya ait iş yerinde T. Maden İşçileri Sendika Temsilcisi olarak çalışmaktayken haksız olarak işten çıkartıldığını, sendika tarafından yapılan yasal grev çerçevesinde TİS

görüşmeleri devam etmekte iken 20/01/2015 tarihinde gerçekleşen olaylar neticesinde 50 kişinin işten çıkartıldığını, 25 kişinin işe geri alındığını, davacının işten çıkartılma nedeninin sendika temsilcisi olmasından kaynaklandığını ileri sürerek davacının en az 1 yıllık ücreti tutarında sendikal tazminatın faiziyle birlikte davalıdan tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; zaman aşımı def'inde bulunarak, sendikanın davacı işçi adına dava açma hakkı bulunmadığını, davacının iş akdi feshinin sendikal nedene dayanmadığını, 20/01/2015 tarihinde toplantı değil baskın yapıldığını, grubun önce işletme binasına izinsiz şekilde geldiğini, işletme önündeki araçları ters çevirdiğini, fabrikaya zarar verildiğini beyanla davanın reddini savunmuştur.

İlk derece Mahkemesi tarafından kararda belirtilen gerekçelerle;

"Davanın KABULÜ İLE,

15.411,60 TL sendikal tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine" karar verilmiştir.

Karara karşı davalı vekili yasal süresi içinde istinaf yoluna başvurmuştur.

Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle; sendikanın davacı işçi adına dava açma hakkı bulunmadığını, yetkisiz temsil ile davanın sürdürülmesi ve hüküm tesisinin hukuka uygun olmadığını, davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddinin gerektiğini, dava konusu talebin zaman aşımına uğradığını, mahkeme gerekçesinin dayanaksız olduğunu, bir kişinin sendika temsilcisi olmasının tek başına feshin sendikal nedene dayandığını göstermediğini, davacı tanıkları Ali Yıldırım ve Adil Şahan'ın müvekkilinin şikayetçi olduğu Eskişehir 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2019/507 esas sayılı dosyasında davacı ile birlikte sanık durumunda olduklarının göz ardı edildiğini, davacının çıkan olaylara karışması nedeniyle iş akdinin feshedildiğini, feshin haklı nedene dayanmamasının feshin sendikal nedene dayandığı anlamına gelmediğini, davacının iş akdinin sendikal nedenle feshedilmediğinin sabit olduğunu, davacının iddiasını ispatlayamadığını, davalının savunmasını ispatladığını, emsal BAM kararlarında davacının karıştığı feshe konu eylemin ölçülü olmadığını tespit edildiğini, bilirkişi raporunda fahiş hatalar bulunmasına rağmen hükme esas alındığını. brüt ücretin gelir ve damga vergisi kanununa aykırı şekilde belirlendiğini, davacı işçinin yer altı işçisi olduğunun göz ardı edildiğini, hesaplamanın net ücret üzerinden yapılması gerektiğini, nispi vekalet ücretine hükmedilmesi ve faiz başlangıç tarihinin karar tarihinden itibaren başlaması gerektiğini beyanla mahkeme kararı kaldırılarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık; sendikanın davacı adına dava açma yetkisi bulunup bulunmadığına, ceza davası sonucunun beklenmesi gerekip gerekmediğine, sendikal tazminat talep koşullarının bulunup bulunmadığına, hesaplamanın net ücret üzerinden yapılması gerekip gerekmediğini, zaman aşımına, vekalet ücreti ve faiz başlangıç tarihine ilişkindir.

Somut olayda; davacı davalı yanında işçi olarak çalışırken aynı zamanda iş yerinde faaliyette bulunan Türk Maden İş Sendikasının üyesi ve temsilcisidir. İşyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin olumsuz sonuçlanması üzerine grev kararı alındığı, bir grup işçinin greve katılmayarak çalışmasını sürdürmesi üzerine 20/01/2015 tarihinde işlerinde davacının da olduğu işçilerin işyerini basarak otomobillere zarar verdiği, camların kırıldığı, bazı çalışanların darp edilmiştir. Bu olay üzerine Mihallıççık Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma üzerine 72 kişi hakkında kamu davası açılmıştır. İşveren tarafından bu olaylar üzerine davacı da dahil olmak üzere 59 işçinin iş sözleşmesi feshedilmiştir.

Bunun üzerine davacı tarafından kıdem ve ihbar tazminatı talepli olarak açılan davada Mihallıççık Asliye Hukuk Mahkemesi'nin (İş Mahkemesi Sıfatıyla) 28/02/2018 tarih, 2015/47 E-2018/26 K. Sayılı davanın kabulüne ilişkin kararın taraflarca istinafa üzerine, Ankara BAM 7. Hukuk Dairesi'nin 11/09/2018 tarih, 2018/2972 E-2018/2251 K. Sayılı Kararı ile;

"...Dosya içeriğinden, davalı işveren tarafından söz konusu eylem nedeni ile işten çıkardığı işçilerin bir kısmını Toplu İş Sözleşmeleri görüşmeleri sırasında yeniden işe aldığı anlaşılmaktadır.

Davacı vekili iş sözleşmesi feshedilen 59 sendika üyesinden 28'inin affedilerek feshin geçersiz sayıldığı ve işverence yeniden işe başlatıldığını iddia etmiş, davalı vekili ise, sendika ile yapılan Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri esnasında sendika tarafından meydana gelen olaylarda öne çıkmayan işçilerin affedilmesi ve işe geri alınması hususunda ısrarcı olduğunu, netice olarak iş sözleşmesi feshedilen bazı işçilerin işe geri alınması hususunda mutabakata varıldığını ve iş sözleşmesi feshedilen işçilerden eylemlerinin hafifliğine göre bir değerlendirme yapılarak bir kısmı işçilerin işe geri alındıklarını savunmuştur. Aynı eylem kapsamında bulunmasına rağmen, bir kısım işçilerin iş sözleşmeleri feshedilmişken aynı kapsamdaki diğer bazı işçilerin işe devam ettirilmesinin ayırımına esas ölçülerin somut ve denetime elverişli olarak dosyaya sunulmaması karşısında işverenin toplu eyleme karışan işçilerden bir kısmını işe geri almış olması eşit davranma borcuna aykırı olup, toplu eyleme dayalı olarak işveren feshinin haklı nedene dayanmadığının kabulü yerindedir..." gerekçesiyle taraf vekillerinin istinaf taleplerinin kesin olmak üzere esastan reddine karar verilmiştir.

Mihallıççık Asliye Hukuk Mahkemesi'nin (İş Mahkemesi Sıfatıyla) 28/02/2018 tarih, 2015/47 E-2018/26 K. Sayılı kararının istinaf incelemesi sonucu 11/09/2018 tarihinde kesinleşen karar gerekçesinde; feshin haksızlığının -işverenin toplu eyleme karışan işçilerden bir kısmını işe geri almış olmasından dolayı eşit işlem borcuna aykırı davranmasından- kaynaklandığının belirtildiği, fesih sebebinin kesinleşmiş mahkeme kararı ile sabit hale geldiği ve sendikal fesih hususunun kesinleşen kararda fesih sebebi olarak değerlendirilmediği görülmekle, yaşanan olaylar nedeniyle kamu davası açılmış olup feshin sendikal nedene dayanmadığı anlaşılmakla, davacının sendikal tazminat talebinin reddine karar verilmesi

gerekirken kabulü yönünde hüküm kurulması hatalı bulunmuş olup, sair istinaf sebeplerinin -davanın reddine ilişkin kurulacak yeni hüküm nedeniyle- incelenmesine gerek kalmamıştır. (Emsal Ankara BAM 33. Hukuk Daire'sinin 06.10.2022 tarih, 2022/61 E-2022/94 K. sayılı Kararı)

İzah edilen nedenlerle; davalı vekilinin istinaf talebi kabul edilerek mahkeme kararı kaldırılmış ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

A)Davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353-(1) b) 2 maddesi gereğince KALDIRILMASINA,

Davanın REDDİNE,

1-Alınması gereken 179,90 TL ilam harcından peşin alınan 31,40 TL'nin mahsubu ile bakiye 148,50 TL harcın davacıdan alınarak Hazine'ye irat kaydına,

2-Davacı tarafından yapılan yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3-Davalı tarafından yapılan toplam 883,00 TL yargılama giderinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

4-Karar tarihinde yürürlükte bulunan AAÜT gereğince -reddedilen miktar dikkate alınarak- takdir edilen 9.200,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

5-Artan gider avansının karar kesinleştikten sonra talep halinde yatıran taraflara iadesine.

B)Davalı tarafça yatırılan 263,13 TL istinaf karar harcının talebi halinde davalıya iadesine,

C)Davalı tarafından yapılan 50,80 TL istinaf yargılama gideri ile 148,60 TL istinaf kanun yoluna başvurma harcının davacıdan alınarak davalıya verilmesine, bakiye gider avansının davalıya iadesine,

D)İstinaf incelemesi sırasında duruşma açılmadığından vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

E)6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 359-(4) maddesi gereğince kararın tebliği, 302-(5) maddesi gereği harç tahsil müzekkeresi yazılması işlemlerinin ilk derece mahkemesi tarafından yapılmasına,

Dair, dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 9. maddesi yollamasıyla 6100 sayılı Kanun'un 362/1 (a) maddesi uyarınca miktar itibarıyla KESİN olmak üzere 23.01.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.